

EIROPAS VILTOŠANAS UN PIRĀTISMA NOVĒROŠANAS PUNKTS

European Observatory on Counterfeiting and Piracy

Eiropas Viltošanas un pirātisma novērošanas punkta (Observatorija) izveides vēsture

2008. gada 25. septembrī Eiropas Savienības Padome pieņēma rezolūciju *Par visaptverošu Eiropas mēroga plānu cīņai pret viltošanu un pirātismu (2008/C 253/01)*. Šajā dokumentā Eiropas Savienības Padome aicina Komisiju izveidot pret viltošanu un pirātismu vērstu novērošanas punktu Eiropā, balstoties uz esošām Komisijas struktūrām, un ar novērošanas punkta palīdzību nodrošināt iespēju veikt sistemātisku novērtējumu (pamatojoties uz publiskā un privātā sektora datiem) par viltošanas un pirātisma apmēriem, kā arī sniegt precīzāku šādu parādību analīzi.

2009. gada 2. aprīlī Briselē, Augsta līmeņa konferencē par viltojumiem un pirātismu (*ContraFake 2009*), Eiropas Komisija paziņoja par Eiropas Viltošanas un pirātisma novērošanas punkta (turpmāk - Observatorijas) izveidi. Observatorijas galvenais mērķis ir izstrādāt nepārtrauktu, objektīvu vērtējumu par situāciju viltojumu un pirātisma jomā, lai veicinātu labākās pieredzes apmaiņu un zināšanu uzkrāšanu starp intelektuālā īpašuma aizsardzības politikas veidotājiem, nozares ekspertiem un tiesību īstenotājiem.

Observatorijas struktūra

Katra Eiropas Savienības dalībvalsts delegē vienu pārstāvi Observatorijā, bet Observatorijas ikdienas darbu veic Eiropas Komisijas dienesti un atsevišķi ārējie konsultanti. Observatorijā delegēto dalībvalstu pārstāvju debates notiek kopīgās apspriedēs. Observatorijas ietvaros Eiropas Komisijas dienesti organizē diskusijas starp Eiropas Parlamenta deputātiem, dalībvalstu pārstāvjiem, uzņēmumiem, intelektuālā īpašuma tiesību ekspertiem, lai analizētu problēmas un veidotu labākās pieredzes apmaiņu.

Observatorijas galvenie uzdevumi

1 - iegūt labāku informāciju, tostarp statistiku, par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem

Lai arī ir zināmi vispārīgi skaitļi un fakti, tomēr detalizētus aprēķinus par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem ir problemātiski apkopot. Viens no iemesliem - valstij un uzņēmējiem, kurus skar intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu problēmas, nav pieejama sistemātiska un vienota informācija. Pastāv dažādība arī datu apkopošanas veidos - gan aprēķinu ziņā (skaitot pārkāpuma gadījumus, aprēķinot nodarītā kaitējuma apjomu, aprēķinot pārkāpumu skaitu, vadoties pēc preču izcelsmes), gan preču kategorijās (daļa grupē pārkāpuma preces ļoti plašās kategorijās, savukārt citi preču grupas apraksta ļoti detalizēti).

Daļu statistikas datu par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem veido muitas aizturētās pārkāpuma preces pie Eiropas Savienības robežām. Tomēr visaptveroši un salīdzinoši dati ir nepieciešami gan tiesību īstenošanas darbībām, gan prioritāšu noteikšanai.

2 - īstenot labāku sadarbību starp tiesību īstenošanas institūcijām

Veicināt Eiropas Savienības dalībvalstu kompetento iestāžu savstarpēju sistemātisku koordināciju un saziņu ar attiecīgām privātā sektora struktūrām.

3 - izpētīt un izplatīt veiksmīgas privātā sektora stratēģijas

Apkopot informāciju par veiksmīgām pret-viltošanas un pret-pirātisma stratēģijām un pasākumiem, kas veikti privātajā sektorā (pārkāpuma darbību novēršana, zaudējumu atgūšana, tiesību realizācija civillietās, krimināllietās u.tml.).

4 - paaugstināt sabiedrības informētības līmeni

Observatorijas ietvaros apkopot informāciju par veiksmīgām sabiedrības informēšanas kampaņām un stratēģijām.

Būtiskākie dokumenti, kas skar Observatorijas darbu

- Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai - [Eiropas rūpnieciskā īpašuma tiesību stratēģija](#)
- Padomes rezolūcija (2008. gada 25. septembris) [par visaptverošu Eiropas mēroga plānu cīņai pret viltošanu un pirātismu](#) (2008/C 253/01)
- Padomes rezolūcija (2010. gada 1. marts) [par intelektuālā īpašuma tiesību īstenošanu iekšējā tirgū](#) (2010/C 56/01)
- Padomes secinājumi (2010. gada 25. maijs) [par Eiropas Savienības preču zīmju sistēmas turpmāku pārskatīšanu](#) (2010/C 140/07)

Observatorijas aktualitātes

- Observatorijas pētījums: [Damages in Intellectual Property Rights](#)
- Observatorijas pētījums: [Corrective Measures in Intellectual Property Rights](#)
- BASCAP pētījums: [Consumer Attitudes and Perceptions on Counterfeiting and Piracy](#)
- OECD pētījums: [Magnitude of Counterfeiting and Piracy of Tangible Products: an Update \(nov 2009\)](#)
- Eurobarometer ziņojums: **Flash Eurobarometer #263** par Eiropas Savienības dalībvalstu respondentu izpratni par intelektuālā īpašuma tiesību jautājumiem
Ziņojums pieejams: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_en.htm (skat. ziņojumu Nr. 263, 4. sadaļu).
Kopsavilkums: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_263_sum_en.pdf (skat. kopsavilkuma 4. sadaļu).
Fokusgrupas: http://ec.europa.eu/public_opinion/quali/eb-qual_internationalmarketaggreport_en.pdf

Latvijas Republikas pārstāvis Observatorijā

Latvijas Republikas Tieslietu ministrija 2009. gada 30. jūlijā informēja Eiropas Komisijas dienestus, ka Latvijas pārstāvis Observatorijā ir Ieva Viļuma, Patentu valdes Juridiskās nodaļas vadītāja un Ekspertu grupas intelektuālā īpašuma tiesību jomā locekle.

Kontaktinformācija: e-pasts leva.Viluma@lrpv.gov.lv, tālr. 67226054.